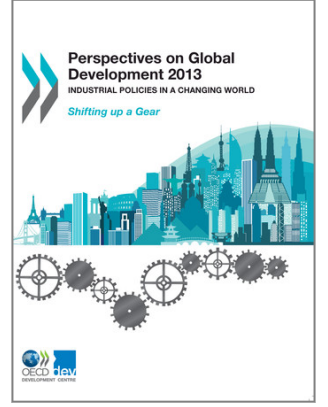

OECD *Multilingual Summaries*

Perspectives on Global Development 2013. Industrial Policies in a Changing World

Summary in Turkish

Read the full book on: 10.1787/persp_glob_dev-2013-en

2013 Küresel Kalkınma Perspektifleri. Değişen Dünyada Sanayi Politikaları

Türkçe Özet

- Son yirmi yılda küresel ekonominin ağırlık merkezinde Asya'ya ve Güneye doğru bir kayma görüldü. 1990'ların ortalarından beri yüzölçümü ve nüfusu büyük, orta gelirli ülkelerde GSYİH artışı OECD ülkelerini önemli oranda geride bıraktı.
- Son zamanlardaki yavaşlamadan kaygılanılmasına rağmen, zenginlik konusundaki bu kayma, yapısal bir olgu olup, ileride de devam edecek ve ekonomik kalkınmayı şekillendirecektir.
- Bu koşullarda gelişmekte olan ülkelerin çoğunda makro-ekonomik yönetim iyileştirilmiş ve uzun dönemli yapısal sorunların gereğinin yapılmasına yönelik sanayi politikalarının uygulanmasına başlanmıştır.

Küresel ekonomideki kayma, gelişmekte olan ülkelerdeki politika yapıcılar için rekabetçi fırsatların doğmasının yanı sıra, çetin sorunların üstesinden gelebilmeyi de gerektirmektedir. Yeni Doğrudan Yabancı Yatırım biçimleri ve daha önce gelişmiş ülkeler içerisinde tutulan yüksek katma değerli faaliyetlerin yerel olmaktan çıkması; öğrenme, yenilikçilik ve de yeni faaliyetler ve sektörlerle girme fırsatları yaratıyor. Aynı zamanda, "orta sınıflar"ın büyümesi yeni tüketici pazarları yaratıyor. Bu yeni tüketicilere uygun ürün ve hizmetler geliştirilmesi, mevcut çözümlerin yerel gereksinimlere uyarlanması, yurt içi üretimin çeşitliliğinin artmasına ve seviyesinin yükseltilmesi için teşviklere yol açabilir. Ama rekabet yoğun ve artmakta olup, şirketleri yeni müşteriler kazanmak için yenilikçi yeteneklerini hızla arttırmaya sevk ediyor.

Bu fırsatlardan yararlanılması ve aşılması gereken sorunlara başarıyla karşılık verilebilmesi; ülkelerin doğal zenginlikleri, büyüklüğü, dünya pazarlarına entegrasyon seviyesi ve politik yaklaşımlar gibi çeşitli etmenlere bağlı. Örneğin, doğal kaynakları zengin olan ekonomiler, bir yandan ticaret koşullarının artmasından yararlanırken, öte yandan yeni faaliyetlere yatırım yapılması, üretimin geliştirilmesi ve ihracatın çeşitlendirilmesinde güçlüklerle karşılaşılıyor. Bu ülkelerden bazıları, hem endüstriyi hem de bölgesel kalkınmayı finanse edebilmek için mevcut gelirlerden daha iyi yararlanmaya çalışıyor. Ayrıca, küresel değer zincirlerine entegre olmuş küçük ekonomiler, altyapı ve beceriler konusunda etkin politikalar uygulamaya koymak koşuluyla, yerel ekonomi ile bağlantılar oluşturulması için yeni Doğrudan Yabancı Yatırım biçimlerinden yararlanabilir. Son olarak, büyük ekonomiler artan yurt içi talepten büyüme kaynağı olarak yararlanıyor ve aynı zamanda teknoloji transferini ve bunun yerli şirketlere dolaylı yararını arttırabilme amacıyla yabancı şirketlerle yeni ortaklık biçimleri belirlemeye çalışıyor.

Geçtiğimiz on yıldan beri gelişmekte olan ülkelerin birçoğu sanayi politikalarına yeniden ilgi göstermeye başladı. Bu ülkeler çeşitliliği artırıp yeni sektör ve faaliyetlere girmenin yanı sıra yurt içi üretimin seviyesi yükseltmeye çalışıyorlar. Üretim yapılarının dönüşümü, gitgide sürdürülebilir ve kapsayıcı bir büyüme gerçekleştirme stratejilerinin bir parçası olarak görülüyor. Brezilya, Çin, Güney Afrika ve Hindistan gibi ülkeler, yenilikçiliği finanse etmek ve desteklemek, öncelikli alanlarda üretimin seviyesini yükseltmek için sektörel teknoloji fonları ve kamu tedariki gibi programlar kullanıyor. Bu ülkeler, başta bilişim ve iletişim teknolojileri ile ilgili alanlarda yeni kurulan firmalar olmak üzere, yeni firmalar kurulmasını da teşvik ediyor. Brezilya, Fas ve Hindistan gibi bazı ülkeler, Doğrudan Yabancı Yatırımları artan oranda Çok Uluslu Şirketler ile yerel firmalar arasında yeni ilişki biçimlerini destekleyerek ve yurt içi ekonomiye daha fazla dolaylı yarar sağlayabilecek daha çok bilgi-yoğun faaliyetlerin cezbedilmesine imtiyazlar tanıyarak yenilikçiliği ve sanayi seviyesinin yükseltilmesini desteklemeye yönelik bir araç olarak kullanıyor. Diğerleri, işbirliği içinde (salkım halinde) gelişimi destekleyerek, geriye ve ileriye yönelik ilişkileri güçlendirerek, mevcut firmaların rekabet gücünü arttırmanın yeni yollarını arıyor. Son olarak, sürdürülebilir kalkınmanın hedeflenmesi, yeni teknolojiler ve çevre dostu iş modellerinde yeni fırsatlar yaratıyor.

Gelişmekte olan ülkeler, endüstriyel kalkınma politikalarının tasarlanıp uygulanmasında özellikle beceriler, yenilikçilik, KOBİ'lerin finansmanı, gerek fiziksel gerekse fiziksel olmayan teknik altyapı alanlarında birçok engeli aşma sorunu ile karşı karşıya kalıyorlar. Birçok ülke, farklı alanlardaki kamu faaliyetleri arasındaki sinerjilerden yararlanmaya ve farklı kısıtlamaların gereğinin yapılmasına yönelik toplu yatırımlar seferber eden yeni stratejiler oluşturuyor. Özellikle aşağıdaki alanlarda odaklanıyorlar:

- Yenilikçiliği teşvik ettiği ve ülkelerin küresel değer zincirlerinde yükselmesine yardımcı olduğu için, sanayi seviyesinin yükseltilmesinde nitelikli bir işgücü gerekmektedir. Ancak, eğitime yüksek yatırım yapılması, kazanılan becerilerin mutlaka üretim yapısının taleplerini karşılayacağını ya da insan kaynaklarının üretken bir şekilde istihdam edileceğini garanti altına almaz.
- Yenilikçiliğe yatırım, yeni firmalar kurulması ve KOBİ'lerin üretkenliğinin arttırılması, genellikle finansman eksikliği tarafından kısıtlanmaktadır. Başta kalkınma bankaları olmak üzere, kamu finans kurumları, bu cephelerde desteklerini arttırıyorlar.
- Altyapı eksiklikleri rekabet gücünün arttırılmasında önemli bir darboğaz oluşturmaya devam ediyor. (Dünyanın altyapı stokunun yaklaşık %60'ı yüksek gelirli ülkelerde, %28'i orta gelirli ve %12'si düşük gelirli ülkelerde bulunuyor). Gelişmekte olan ülkeler, ileri doğru yol alabilmek için sadece altyapıya daha fazla yatırım yapmakla kalmayıp, aynı zamanda bu alandaki karar alım sürecini iyileştirme gerektiğinin de farkına varıyorlar.

Hem üretim fırsatlarına hem de üstesinden gelinmesi sorunlara mutlaka eğilmek gerekiyor. Ama tek başına sanayi politikaları başarının garantisi değildir. Bu politikaları uygulayabilmek için gerekli kaynaklar, uzun dönemli kararlılık, uygulama yetenekleri ve izleme de önemlidir. Birçok alandaki uygulamaların eşgüdümü ve hedeflere ulaşamadığında yeni bir yön belirleme kapasitesi de önem taşımaktadır. Birçok gelişmekte olan ülke, arzu edilen değişimleri engelleyen ya da geciktiren güçlü baskılarla içeride karşı karşıya kalıyor ve aslında ham madde fiyatları yükselmekte olduğu zaman yeni faaliyetler geliştirmeye yönelik teşvikler genellikle düşük oluyor. Ayrıca, sanayi politikalarında başarısızlık riski oldukça yüksek: Bilgi asimetrisi devlet planlama kapasitelerini azaltıyor,

hükümetler uygulamalarda hızla ince ayar yapılmasında engellerle karşı karşıya kalıyor ve lobiler değişimi engellemeye çalışacağından desteği geri çekmek zor oluyor. Güçlü kurumlar ve performansa dayalı teşvik yönetim programları, kösteklenme risklerinin azaltılmasına yardımcı olabilir.

Son olarak, sanayi politikası son derece bağlam ve zamana bağlıdır. Ancak, gelişmekte olan ülkelerde sanayi politikaların tasarlanması ve uygulanmasında ortak şartlar şunları içermektedir: i) teşhislerde bulunmak ve performans göstergeleri belirlemek amacıyla bilgi üretme ve işleme kapasitesinin artırılması; ii) yatırımlarda sinerjiler oluşturmak ve ortaklıklar kurmak amacıyla özel sektörle diyalog ortamları; ve iii) çeşitli devlet kademelerinde ve beceriler, altyapı ve uzun dönemli finansman gibi farklı alanlarda uygulamaların uyumlandırılması için eşgüdüm kapasiteleri. Dolayısıyla, ülkelerin politikaları uygulamayı deneme yanılma yöntemi ve başkalarıyla bilgi paylaşımı aracılığıyla öğrenmeleri sürecinde taraflar arasında düzenli bir politik diyalogun olması, sanayi politikalarının tasarlanması ve uygulanması için yararlı olacaktır.

Bu raporun 1. Bölümünde servet sahipliğinde şimdiye kadar görülen değişikliğe göz atılıyor. 2. Bölümde bunun gelişmekte olan ülkeleri etkilediği farklı kanallar ele alınıyor. 3. Bölümde gelişmekte olan ekonomilerde sanayi politikasına olan ilginin yeniden artması anlatılıyor. 4. Bölümde bu politikaların uygulanması sırasında üstesinden gelinmesi gereken başlıca sorunlar ele alınıyor. 5. Bölümde gelişmekte olan ülkelere beceriler konusundaki uyumsuzluklar ve bunları azaltmaya yönelik politikalar analiz ediliyor. 6. Bölümde gelişmekte olan ülkelerdeki KOBİ'ler ve geleneksel olmayan sektörlerin finansman bulmada karşılaştıkları güçlükler ve bunların gereğinin yapılmasına yönelik yeni politikalar anlatılıyor. 7. Bölümde altyapı darboğazlarına odaklanılarak, politik döngü yönetimini iyileştirme yolları üzerinde duruluyor. 8. Bölümde sanayi politikaları uygulanırken üstesinden gelinmesi gereken politik ekonomi sorunları anlatılıyor.

© OECD

Bu özet metin, resmi bir OECD çevirisi değildir.

Bu özet metin, OECD telif hakkı ve yayının aslının ismi belirtilmek koşuluyla çoğaltılabilir.

Değişik dillerdeki özet metinler, aslı İngilizce ve Fransızca dillerinde yayımlanan OECD yayınlarının kısaltılmış çevirileridir.

Bu yayınlar OECD İnternet Kitabevi'nden ücretsiz olarak temin edilebilir www.oecd.org/bookshop

Daha fazla bilgi için, OECD Halkla İlişkiler ve İletişim Müdürlüğü, Haklar ve Çeviri Birimi'ne başvurunuz.
rights@oecd.org Faks: +33 (0)1 45 24 99 30.

OECD Rights and Translation unit (PAC)

2 rue André-Pascal, 75116

Paris, Fransa

İnternet web sitemiz: www.oecd.org/rights

[Read the complete English version on OECD iLibrary!](#)

© OECD (2012), *Perspectives on Global Development 2013. Industrial Policies in a Changing World*, OECD Publishing.

doi: 10.1787/persp_glob_dev-2013-en